2 Mart 1949 Çarşamba
YIL: 1 — SAYI: 42
İdarehane: Ankara cad. İzzettin Han, No. 22
İSTANBUL
Fiatı: 10 Kuruş

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE
Sahibi: İ. İ. S. Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden:
SABAHATTİN SELEK
Dizgi. Rıza Koşkun Mat.

Komünistlerin Vatan Haini olduklarına bir delil daha !..

Fransız komünistlerinin lideri: "Kızılordu Fransayı işgal ederse, Fransız işçileri ona yardım edeceklerdir,, diyor

Komünist, nerede görülürse kafası ezilecek mel'undur !..

Komünistleri vatan haini olarak tanıyanları haklı çıkaran bir hâdiseye daha şahit olmuş bulunuyoruz.

Geçen hafta içinde Fransız parlamentosunda büyük gürültülere yol açan bu hâdiseyi, bütün dünya komünistlerinin ne mal olduklarını göstermesi bakımından mühim saymaktayız.

Kızıl Rusyanın Fransadaki uşağı Thorez'in hayasızca sözlerini arasıra gazetelerde okumakta idik. Fransız komünistlerinin liderliğini yapan bu adam, son beyanatı ile komünistlerin vatan haini olduklarını dünya efkârı umumiyesi önünde ortaya koymuştur. Thorez şöyle demiştir:

"Kızılordu Fransayı işgal ederse, Fransız işçileri ona yardım edeceklerdir.,,

Milliyeti ne olursa olsun, bir insanın vatanını işgal edecek düşman ordusu ile beraber olduğunu söylemesi ne acıklı bir haldir. Bu alçaklığı Thorezden

(Devamı 3 üncü sayfada)

Komünistin vasıfları

Sabahattin SELEK

Bir komünistin vasıfları nelerdir? Bu sualin cevabını, geçen hafta Avrupada cereyan eden bazı siyasî olaylara bakarak vermek mümkündür.

Hatırlarda olduğu üzere, Fransız komünistlerinin lideri Thorez, bir beyanatta bulunarak Kızılordu Fransayı istilâya kalkıştığı takdirde Fransız işçilerinin ona yardım edeceğini söylemişti. Bir kaç gün sonra da, aynı sözleri parlamentoda tekrarladı ve komünist meb'uslar tarafından alkışlandı. Bunu müteakip aynı hafta içinde İtalyan komünistlerinin lideri Togliatti de İtalyan Meclisinde aynı tarzda konuştu ve son olarak İngiliz komünist partisi bu haince hareketi destekledi.

Artık, hiç tereddüte düşmeden bir komünistin ilk vasfını tâyin edebiliriz:

Komünist vatan hainidir.

Yukarda hülâsa ettiğimiz hâdiselere ve diğer bildiklerimize dayanarak, bu hükmü alabildiğine geniş kullanabiliriz. Komünist nerde olursa olsun, kim olursa olsun haindir.

Bir insan hain veya namussuz çıkabilir. Fakat, bu vasıflariyle iftihara kalkışır ve herkese ilân ederse aynı zamanda hayasızdır da. Komünistlerin liderleri bile ne kadar utanmaz kimseler olduklarını son konuşmalariyle ortaya koymuşlardır. Şu halde komünistin ikinci vasfı "hayasızlık,, tır.

Fransız hükûmeti, komünistlere karşı sıkı bir mücadele açtı. Bazı kimseler tevkif edlidi ve bu meyanda bir kaç kişinin üzerinde askeri ve mahrem vesikalar bulundu.

Hainlik, çeşit çeşit olur. ledir. Fransadaki hâdiseler bir çok casus ta meydana çıkardı. Böylece komünistin üçüncü vasfı da belirdi: Komünist Rus casusudur.

Kızıl Rusya, başka memleketlerdeki komünistleri para ile çalıştırmaktadır. Bu hususta, dünya az zamanda çok misal gördü. Komünistin hiç şüphe götürmeyen dördüncü vasfı da şudur:

Komünist para ile satın alınabilir.

Eğer bir kıymet ifade etselerdi, en faal komünistleri milliyetçiler de para ile satın alabilirler.

Komünistler her yerde yalan ve tezvirat ile işgörmeye çalışırlar. Bu da komünistin bir vasfını daha tâyin etmektedir: Komünist yalancıdır.

Bütün komünistler bilerek veya bilmiyerek Rusya hesabına çalıştıkları için, komünist uşak ruhludur.

Komünizm, mukaddesat namına insanlığın tanıdığı bütün inançları reddeder. Bu itibarla: Komünist namus ve fazilet fıkarasıdır.

Netice olarak, komünist bütün kötülükleri şahsında toplamış olan karekteristik ahlâksızdır.

İşçi Sigortaları Kurumunun dikkat nazarına arzediyoruz

5 ay sürümcemede bırakılan bir iş

Kayseri (Özel) — Bana müracaat eden bir işçi aynen şunları anlattı:

"Ben 1/10/934 tarihinde Kayseri bez fabrikası dökümhanesine ocakcı ustası olarak intisap ederek fasılasız olaraktam 15 yıl çalıştım. Vazifem daimî ateş karşısında olduğundan zamanla gözlerim bozuldu. Fabrika doktoruna müracaat ettim. Memleket hastanesine sevkettiler. Muayene neticesinde hastalığım tesbit edilerek 363 numaralı rapor ile tevsik edildi. Ve 23/8/948 tarihinde pek tabiî olarak işimden çıkarıldım. Evrakıma rapor eklenerek Sigorta Genel Müdürlüğüne gönderildi.

13/9/948 tarihinde aldığım cevaba nazaran W 67 malûliyet tesbit edilmiş. Buraya kadar vaziyet normal bir seyir takip etmesine rağmen işte bu

(Devamı 2 nci sayfada)

İŞÇİLER KONUŞUYOR

Bir işçinin Şikâyeti

Halk Tipi Evler İnşaat Şirketinin Sarıyer inşaatında çalıştığını söyliyen Temür Akdeniz adındaki bir işçi idarehanemize gelerek şirketi tarafından kendisine yapılan haksızlığı yana yakıla şöyle anlatmıştır:

— Oğlum Mahmut Akdeniz memleketimiz olan Bayburttan İstanbula gelerek, Halk tipi evler inşaat şirketine gündeliği 4.5 liradan bekçi olarak alınmış ve elli bir gün zarfında, kendisine verilmesi icap eden 229,5 lira yerine 129,5 lira verilmiştir. Geriye kalan 100 lira hakkını isteyen oğlum, epeyce hırpalanarak işten kovulmuştur. Memleketten gelerek oğlumu gördüğüm zaman çok fena bir vaziyette buldum. Kendisini Bakırköy hastahanesinde uzun müddet tedavi altında tuttular..

Fabası olmak hasebile, Mahmut Akdenizin 100 liralık hakkını istemek için Halk tipi evler inşaat şirketine müracaat ettiğim zaman; oğlumun vazifesine, yine gündeliği 4,5 liradan almak üzere bana teklif ettiler. Ben de 4 ay çalıştım. Bu müddet zarfında hiç bir zaman maaşımı tam olarak aldığımı hatırlamıyorum. Parça, parça aldığım paraların bütün tutarı 137,5 liradır.

Okumam olmadığı için, verdikleri para sonunda önüme sürülen kâğıtlara parmağımı bastıran Halk tipi evler inşaat şirketinin bu hareketini gazeteniz vasıtasile umumî efkâra duyurmanızı rica ederim.

Hürbilek: Çalışma Müdürlüğünün ehemmiyetle nazar dikkatini çekeriz.

Amerikan Komünist Partisinin kanun dışı ilân edilmesi isteniyor

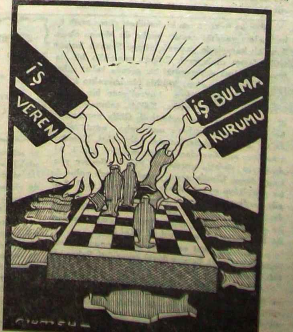
Bütün hür milletler komünizme karşı giriştikleri mücadeleyi hızlandırmışlardır. Amerikada da komünist partisinin kanun dışı ilân edilmesi yolunda kuvvetli bir temayül baş göstermiştir.

İş ve işçi bulma Kurumu Genel Müdürü Ankaraya gitt

İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğüne tâyin edildiğini evvelce bildirdiğimiz ve evvelki sayımızda bir muhabirimize verdiği beyanatını neşrettiğimiz B. Faris Ulubay, şehrimizde tetkiklerde bulunduktan sonra Ankaraya gitmiştir.

Genel Müdürün, gazetemizde çıkan beyanatının son kısmı bir tertip hatası yüzünden çıkmamıştır. Özür dilerken, noksan çıkan kısmı aşağıya derc ediyoruz:

"Hamlelerimiz gecikmiyecektir. Doğru yolda yürüdüğümüze imanım tamdır. Şimdilik söyliyeceğim bundan ibarettir.,,

İşçinin acı hakikatlerinden biri daha!

Üniversite Talebe Birliğinin Kararına Karşısında

"Son akını yapacak olan Türk akıncıları ise kalplerinde iman, kafalarında ışık, Batıdan Doğuya akacaklar,,

22 şubat tarihli gazetelerde şöyle bir haber okuduk "Gençliğin Anadoluya fikren kalkındırmak için hazırladığı plân:

Anadoluyu fikren kalkındırma dâvasına hizmete karar ve İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği bu hususta bir plân hazırlamağa başlamıştır. Birlik, hükûmet ile temasa geçmiş ve gençlerin kararı geniş bir alâka gördüğünden Millî Eğitim Bakanlığı seferberlik müdürü Nureddin Bayram bu hususta Talebe Birliğine yardımcı olarak tâyin edilmiştir. Birliğin seçtiği mümessiller, Anadoluya fikren kalkındırma plânının müzakeresini yapmak üzere önümüzdeki günlerde Ankaraya giderek hükûmetle yeniden temasa geçeceklerdir.,,

Bu haberi gözlerim yaşlanarak, heyecanla ve haz duyarak okudum. Bu haberin bir gün yayılmasını, 25 yıl her an bekledik. Bu haber içimizde daima bir ukde gibi sıkılıp kalan bedbin bazı düşünceleri bir anda silip süpürdü. Bu bir sefer hazırlığı ve ümit ve ışık dolu bir istikbalin müjde haberidir. Türk gençliğinin silâhlı seferberlik kadar, kitaplı seferberliği benimsediğini gösteren bu haber yeni bir inkılâp müjdesidir. Uzun zaman Türk akıncıları doğudan batıya ellerinde silâhları ile aktılar. Bu son akını yapacak olan Türk akıncıları ise kalblerinde iman, kafaların da ışık Batıdan Doğuya akacaklar.

Bu şuurlu vatan sevgisinin ilk kıpıldanışıdır. Sevki tabiî halindeki vatan sevgisi bugünkü ihtiyacımıza yetemez. Vatanı seviyorum diyebilmek için, ona bilfiil hizmet etmek lâzımdır. Kürsü milliyetçiliği çoktan kıymetini kaybetmiştir.

Pasif bir gençlik bende daima nemlenmiş bir sandık barut hissini uyandırır. Kalbimiz öyle bir gençlik istiyor ki gözlerinde ateşin bir pırıltı, kalbinde iman, ruhunda tükenmez bir enerji bulunsun. Daima uyanık ve canlı olan bir kütle millî varlık için nerede bir tehlike hissederse oraya koşsun.

Özlediğimiz gençlik bu plânı hazırlıyan ve tatbik eden gençliktir.

Silâhlı ordularımız nasıl karşısına çıkan bütün düşmanları mağlûp etti ise; irfan ordularımız da cehalet ve geriliği mağlûp edecektir.

Gönlümüz dileyor ki, bu genç mücahitler ellerine diplomalarını aldıkları gün yeni bir mücadeleye girişsinler. Büyük şehirlerde yerleşmek iptilâsı ile de mücadele etsinler. Ve birer misyoner gibi Anadoluya yayılsınlar. Aynı plânın ikinci hedefi bu olmalıdır.

Üniversite Talebe Birliğini en sıcak duygularımla tebrik eder, Allahtan muvaffakiyet dilerim. İrfan akıncılarını sevgi ile selâmlarız.

Ben de bekliyorum ki, hakikatı gören tarih bu harikaları yazdığı zaman benim de hissem olsun.

Faruk BİNGÖL

5 ay sürümcemede bırakılan bir iş

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yazıdan sonra vaziyet anormalleşmiş beş ay gibi uzun bir zaman beklememe rağmen tahsis edilecek para verilmemiş ve üç nüfuslu aileyi geçindirebilmek zarureti karşısında bocalamaktayım. Gözlerimin sakatlığı hasebile başka bir iş tutamamakta ve perişan duruma düşmekteyim. Bu arada İşçi sigortaları kurumu genel müdürlüğne yaptığım yazılı müracaatlara cevap dahi verilmedi.

Daha fazla mağdur vaziyete düşmemem için alâkadarların nazarı dikkatinin celbini rica ediyorum.,,

Bu işçinin acıklı durumunu alâkadarların nazarı dikkatına arz ederiz.

İki hayat birden sürdüm

Reader's Digesten:

Çeviren Faruk Bingöl

Dünyanın her yerinde olduğu gibi, güzel vatanımızın da maalesef, Moskova ajanlarının gizli faaliyetlerine sahne olduğu muhakkaktır. Gakat bu faaliyetler mukabil teşkilâtımızın gözünden kaçmamıştır. Bundan bir müddet evvel Türkiye sosyalist partisi ve işçi ve emekçi partisi namı ile kurulan, sonra komünist tahrikatı yapan ve gizli faaliyetler gösteren iki teşekkül kapatılmıştı. Dünya münevverleri, komünistlerin, yalnız ve yalnız Moskovanın emri ile çalışan kızıl ajanlar, oldukları hususunda ittifak etmişlerdir. Ben de bir kaç yazımda bu mevzua temas etmiştim. Aşağıda okuyacağınız yazıda da Amerikan komünistlerinin faaliyetlerini bulacaksınız. Ve göreceksiniz ki, gaye tektir: her yerde anarşi, isyan, ihtilâl çıkararak, kâh halkın kalbinde idarecilere karşı, kin ve intikam hisleri uyandırarak, kâh insanları zayıf taraflarından tutup bendederek, hükûmetleri devirip, dünya üzerinde komünist Rus hâkimiyeti kurmaktır. Rusya bu gaye için mücadeleye çoktan başlamıştır. Bütün hür milletlere karşı cephe açılmıştır. Fransız komünistlerinin elebaşılarından olan Thorez parlamento önünde aynen şu sözleri söylemiştir: "Rusyaya karşı harb olursa, bu harbi güçleştirmek hattâ imkânsız hale getirmek için Fransız komünistleri ellerinden geleni yapacaklardır.,, Bizdeki komünist uşakları, yaşadıkları muhitin tesirile olacak, ar ve hâyadan bu kadar sıyrılamıyorlar. Sadece "yumuk gözlü Çin mücahitlerine selâm,, gönderiyorlar. Dine, an'aneye, hükûmete rast gele saldırıyorlar. Daha sıkışınca "Rus ordusunu getirmek için,, Moskovaya kaçıyorlar.

Vatandaşlar! bir komünistle karşı karşıya bulunduğunuzu anlayınca, bir düşmanla karşı karşıya bulunduğunuzu bilmelisiniz. Aşağıdaki tercümemiz de sözlerimizin ne kadar haklı olduğunu göstermektedir.

Yakın zamana kadar komünist partisinin faal âzası idim ve âzalığımın son on yıl zarfında Amerika Birleşik Devletlerine casus gibi hizmet ettim. Netice olarak bu gün, intikamcı düşmanları tarafından takip edilen, fakir ve işsiz bir adamım. Tesellim memleketime faydalı işler yapmış olmamdır.

Oyunumuz, 1938 ilkbaharında doğu şehirlerinden birinde W P A da çalışmağa gittikten sonra başladı. Bir hükûmet dairesinde bir kızla tanıştım; adına Clara diyeceğim. Zengin bir ailenin kızı idi, mirasının çoğunu komünist mücadele hedeflerine tahsis etmişti. Sonra vâki davetile Moskovada Lenin okulunda propaganda ve temizleme işi için yetiştirildi. Clara niçin komünist olmuştu? Basit, çünkü: onun ruhiyatcısı ona komünist olabileceğini söylemişti. Onun doktorunun, yapma Markistleri de başka bir hikâyedir.

Bir gün Clara bana "Kokteyl kutusu kullanabilir misiniz?,, diye sordu "Bu akşam bir kokteyl parti vereceğim içkileri karıştıracak birine ihtiyacım var.,,

O gece Claranın pahalı döşenmiş apartımanında 40 kadar kadın ve erkeğin bar hizmetinde bulundum. Her misafir kapıda ekstra içkiler için 5 dolar ödedi. Küçük gruplar halinde oturarak geç vakte kadar Sovyet Rusyadaki hürriyeti methettiler ve "hallerini düzene koyamıyacak kadar akılsız kapitalizm uşakları,, diye Amerikalıların zulümlerini açıkladılar.

Bundan sonraki altı ay zarfında çok kere Claranın partilerinde içkiler için hizmet ettim, bu ekstra içkileri yapmam büyük bir şans oldu. Fakat nihayet canımı sıkan bir hâdise oldu. Bir perşembe akşamı geç vakte kadar süren bir partiden sonra sabah 2,30 da kiliseye gittim. Kiliseyi terk ettiğim zaman garip bir hisle takip edildiğimi anladım. Bir köşeyi dönünce durdum ve geri döndüm. Bir dakika sonra, çalıştığım devlet bürosunun şefi ile yüz yüze geldik. (adına Carl Rasen diyeceğim).

Bana ciddiyetle "merhaba Eddi,, dedi "Dünden beri bizi takip ediyorum.,,

"Lûtfen bana sebebini söyler misiniz?,,

"Bürodan sizin komünistlere iltihak ettiğinize dair bir haber yolladı. Kendim bizzat görerek fikir edindim. Bir hükûmet memuru ve ben Claranın apartımanının karşısında durarak gelip içeri giren solcuları gözetledik. Neden sonra siz dışarı çıktınız ve kiliseye gittiniz.,,

İspiyon edilmekten hoşlanmadığımı ona söyledim. Geceliğine 10 dolar alarak bar hizmetine bakıyor ve komünizm hakkında bir şey bilmiyordum.

Rasen "Olabilir süratle öğreniyorsunuz,, dedi "Pazartesi günü işe geldiğiniz zaman beni görün.,,

Pazartesi günü saat 9 da, Rasen ve bir hükûmet memuru ile oturuyordum.

Memur "Anlaşıldığına göre Clara sizi seviyor Eddie dedi,, Ve şurası muhakkak ki kuvvetli komünist liderleri onun hayranıdır, memleketimize çok faydalı olabilirsiniz.,,

Yapılan teklife göre belli etmeden haber verecek, gizli bir ajan olacaktım. Yalnız Amerika Birleşik Devletlerinin bir yığın ayyaşı gözetlemesinin sebebini anlayamadım.

Rasen "Komünistler üstümüzde ciddiye alınacak bir icra etmemektedirler.,, dedi. 'Biz zararsız ayyaşlarla uğraşmıyoruz, yabancı bir düşmanla karşı karşıyayız.,, Aralarında en kötüleri bile iyi yetiştirilmiş Stalinin ajanları kadın ve erkeklerdir. Biz her ne kadar onların hükûmetimizi yıkaçaklarına inanmıyorsak da, onlar buna inanıyorlar ve onun için hazırlanıyorlar. Sizin gittiğiniz yerde günü gününe ne yaptıklarını öğrenebiliriz.,,

Rasen ve memur komünistlerin gizli plânlarının delillerini gösterdiler ve bana vatanperverane mevzulardan bahis ettiler. Mukni oldum; hizmet etmeyi kabul ettim.

(Devamı var)

HÜRBİLEK'in Edebî Romanı

Düşman Kızı

Yazan: MUSTAFA MEFHAR

— No: 14 —

Somyalı karyolada yatarak, züppe Fransız kızının istihzalarını dinleyerek ihtiyar generalin bile istirahatı aklına getirmediği bir gecede rahat rahat uyuyarak bekliyorum. Müthiş bir izdırabın kalbini kemirdiğini, gittikçe kuvvetlenen bir azabın vicdanını sıktığını duydu.. Kalktı, çabucak giyindi. Evrakı çantasına yerleştirdi. Gidip kumandanı bulacak ondan cepheye muharebe mıntakasına kıt'ası başına gönderilmesini istiyecekti. Kapıdan çıkarken merdivenden birinin indiğini gördü. Aldırmayıp sür'atle geçecekti. Fakat (Bonjur yüzbaşı) diyen Lizetin sesini tanıdı. Demek onlar da bu gürültüye uyanmışlardı. Meraktalar dedi. Sevgili dostlarının ne vakit geleceğini soracak herhalde. Üstünde ipek bir gecelik vardı. Elinde tuttuğu şamdanın donuk ışığı altında solgun yanakları ile bir melek kadar güzel ve ilâhi idi...

Halit akşamki vak'adan sonra onunla karşılaşmak istemedi. Bonjur deyip geçecekti. Fakat kız lâfı uzattı.

— Akşam bana gücenmediniz ya. dedi.. Sonra ilâve etti. Yüzbaşı çok heyecanlıyız. Bu gürültü ile uyandık ne oluyor Allah aşkına?.. Yüzü ve elleri dinuk ışığın altında olduğundan daha solgun görünüyordu. Halit (Ne de olsa kadın) diye düşündü, sonra acı bir tarizle:

— Ne olacak diye güldü. Asil dostlarınız sizi selâmlıyorlar. O selâmı daha yakından telâki edebilmeniz için şimdi orada bulunan — bir sıfat aradı, sonra vazgeçti — arkadaşlarımın yerinde olmanızı temenni etmezdim. Ve hemen sözü tamamladı. Maalesef matmazel sizi daha fazla dinliyemiyeceğim. Allaha ısmarladık...

Sokaklardan koşarak geçti. Gürültü bütün şehri uyandırmıştı. Her dili dönen, rüya tâbir eder gibi, vaziyeti diğerine izaha çalıģıyordu. Bütün bu insan kalabalığının gizli bir neşe ile kenli mağlûbiyetlerini istediklerini hissetti. (Ah... buradan gitmeden şu heriflerin hepsini de yoketmeli) diye düşündü. Komutanlıkta generali harita başında erkânı harbiyesile müzakere ederken buldu. Yaverini görünce:

— Gel bakalım Halit, dedi. Nasıl bu gece iyi istirahat ettin mi?. Halit generalin soğukkanlı görünmesine rağmen çok asabi olduğunu hissetti. Muharebe mıntakasına gönderilmesi için yapmağa hazırlandığı tekliften vazgeçti. Sade:

— Emirlerinizi yerine getirdim. Generalim, dedi. Evrakı hazırladım ve istirahat ettim. General İhsan gülümsedi:

— Aferin Halit sen Napolyonun Alman yaverine benziyorsun. Ne dersin İngilizler bu sefer galip durup durup ta turnayı gözünden vurmak niyetindeler. Bu sefer çok beklediler. Amma bu topların miktarına ve ateşine bakılırsa taarruz da müthiş olacak. Malûm ya, yeniden takviye kuvveti de aldılar. Ordu komutanlığına 143. tümeni kolordu emrine vermeleri için tekrar yazdım. Ah... onu bir gönderseler. O zaman İngilizlerle kozumuzu kat'i olarak paylaşırız. Ya onlar ya biz? Tekrar haritaya eğildi. Herhalde dedi. Merkezi sıkletlerinin kuyulu bayır mıntakasında bulunacağını zannediyordum. Kurmay başkanına;

— 165 tümene bir emir yazınız, dedi. 126. Alayı sağa bu mıntakaya kaydırsınlar...

Ortalığın aydınlanması ile beraber İngilizler irili ufaklı yüzlerce ağır silâhın ve tanklarının himayesinde taarruza kalktılar. En ileri hatlardaki bazı Türk mevzileri iki def'a İngiliz kıt'aları tarafından işgal edildi. Fakat her iki seferinde de mukabil darbe ve taarruzlarla tekrar ele geçirildi. Akşama kadar neticesiz devam eden boğuşma akşam üzeri İngilizlerin gayet ağır zayiatla eski mevzilerine çekilmelerile neticelendi.

— Devam edecek —

İşçi Sigortaları

Modern cemiyetin temel unsurlarını, sosyal dayanışma ve yardımlaşma ve onun eseri ve neticesi olan sosyal kurumlar teşkil etmektedir. Cemiyeti teşkil eden ferdler, artık taliîn akışına, tesadüflerin karşılaşmasına ilgisizce, kayıtsızca ve pervasızca bırakılmış değildirler. Ferdlerin topluluk içindeki çalışma şartları, yaşama imkânları, sağlık durumları ve istikbal hakkındaki ümit, düşünce ve kaygıları teminat altına alınmıştır.

İhtiyaçları olduğu kadar tehlikeleri de artmış olan medeniyet dünyasında, ihtiyaçların çoğalışı, tatmin vasıta ve imkânlarının daha karışık ve muğlâk bir hal almasını ve bunlardan doğan risklerin de, süratle önlenmesini lüzumlu ve zarurî kılmıştır. Evvelce teşkilâtsız bir diğerkâmlığın lütuf ve alâkasına bırakılmış olan yardım müesseselerini, bugün sosyal fonksiyonu itibariyle bizzat ferdin mesuliyet, emniyet ve basiret duygularına dayanan sosyal sigorta kurumları istihlâf etmektedir. Bu bakımdan, çalışanların geçim ve yaşama seviyelerini yükseltmek emek ve hizmetlerinin karşılığını vererek değerlendirmek uğrıyacakları risklere karşı mevcut teminatı arttırmak veya yenilerini almak, bir cümle ile içtimaî hayatı millî bir dayanışma anlayışiyle ve sosyal bir yardımlaşma kavrayışiyle nizamlamak hususunda memleketimizde, birbiri ardından ve birbirini tamamlıyan kanunlar çıkarılmıştır.

Bu bakımdan her sınıf Türk vatandaşının, medeniyet camiası içinde lâyık olduğu hayat seviyesine ulaşması ve yaşama imkânlarına kavuşması, aynı zamanda halini ve istikbalini emin ve sağlam esaslarla garanti altında görmesi, en tabiî ve haklı bir dilek ve arzusudur. Bu sebepten işçinin himayesi işi, sosyal bir ihtiyacın ve ekonomik bir zaruretin neticesi olarak mütalâa edilmelidir.

İş hayatında çalışanların uğrıyacakları riskler karşısında, içtimaî durum ve istikballerini teminat altında bulundurmak, maruz kalacakları zarar ve tehlikeleri karşılamak ve böylelikle yaşama ve geçinme imkânlarını devamlı bir nezaret ve emniyet içinde tutmak, sosyal sigortaların amacıdır.

Rasyonel çalışmayı esas tutan ve yabancı memleketlerdeki sosyal sigortaların tecrübe, usul ve uygulanış şekillerinden faydalanmayı her zaman dikkatle gözönünde bulundurmuş olan işçi sigortaları kurumu, mevzuu içinde işçinin yaşayışını ve geleceğini garanti altına almayı hedef edinen sigorta kollarını, her gün biraz daha mükemmellikle ve daima işçinin hayat standardını yükseltecek şekilde hayrına, yararına ve faydasına olarak tatbik etmektedir. Şimdiki halde bu müsbet ve başarılı işler toplamını, iki istikamete yönelerek gelişmekte olduğunu görüyoruz; birisi kanundan faydalananların sayısı gün geçtikçe çoğalmakta, diğeri kanunun sağladığı hak ve garantiler devamlı genişlemektedir.

Halen mevcut sigortalardan, İş Kanununa tâbi işyerlerinde çalışan işçiler ve hizmetliler faydalanmaktadırlar. Yeni açılan işyerlerinin büyük bir kısmı, bundan önceki yıllarda gerektiği şekilde ele alınıp takip edilmediğinden iş kanunu ve dolayısiyle sigorta kanunu bunlara zamanında uygulanamamış, diğer bir kısmı ise hiçbir zaman İş Kanununun kapsamına alınmadan kapanmışlardır. Bu kabil işyerlerinden çalışanların da, kanunların bahşeylediği bir çok hak ve menfaatlerden zamanında faydalana bilmeleri için, lâzımgelen iş ve muamelelerin süratle yapılması lüzumunu hisseden İşçi Sigortaları Kurumu, 1949 yılında Çalışma Bakanlığı ile daha uçak ömrünün sene ile değil sıkı bir iş ve mesai birliği yapmak suretiyle, bu yıla ait bir çalışma programı hazırlamıştır. Yeni açılan işyerlerinin bir an evvel İş Kanununa tâbi tutulmalarını ve bu gibi işyerlerinde çalışan işçi ve hizmetlilerin sigorta kanunundan faydalanabilmelerini sağlamak ödevini, bize büyük ümitler ve imkânlar vadeden bu programında, ilk iş olarak ele almaktadır. Bu suretle, İş Kanununa tâbi tutulacak nitelikte olan ve 1949 senesi içinde yeniden açılacağı umulan işyerleri sayısı (inşaat işleri dahil) tahminî olarak üç bini bulacaktır.

Kurumun çalışma programında belirtildiğine göre, 1949 yılında sigorta kanunundan faydalanmak üzere başvuracakları umulan kazazedelerin sayısı tahminen onbeş bin, meslekî hastalıkların sayısı ise tahminen beş yüz olacaktır. Bundan başka on sekiz bin kadar da doğum vak'ası ihbarı beklenmektedir. İş kazası ve meslek hastalığı vakalarının mühim bir kısmı, yapılan ihtimamlı bakımve tedaviler sayesinde şifa ile sonuçlanmaktadır. Analık sigortasından faydalananların ekserisi gebelik, doğum ve emzirme ödeneklerini zamanında almaktadırlar. Bununla beraber, iş gücü ile hayatını ve maişetini kazanan Türk işçisinin cemiyete hediye ettiği çocuk dolayısile gördüğü bu yardımların yerinde olduğu muhakkaktır.

İşçi Sigortaları Kurumu, kuruluşundanberi yaptığı tetkik ve müşahedelere, edindiği bilgi ve tecrübelere dayanarak, taşra teşkillerinin kifayetli ve bilgili personelle kuvvetlendirilmesine önem vermiş ve halen uygulanmakta olan ademi merkeziyet sistemi ile, işlerde büyük bir verim ve gelişme elde edilmiştir. Merkezden yapılan iyi bir sevk ve idare ile, murakabenin fazialaştırılması için bazı servislerin bünyelerinde değişiklikler yapılmasının veya bir takım yeni servisler kurulmasının uygun ve zarurî görüldüğü, bu arada memleketin her tarafında ve bir program altında kurulması düşünülen sağlık tesislerinin bir elden idaresi, sağlık yardımlarının düzene konulması ve bu alandaki denetlemelerin gerektiği gibi geniş ölçüde yapılabilmesi için, sağlık işleri baş-

(Devamı var)

Çukurova Mensucat Sanayii İşçileri Sendikasının Ana Tüzüğüdür

(Baştarafı geçen nüshada)

C) Genel Kurul toplantısı idare kurulu başkanı tarafından açılarak toplantı nisabı anlaşılmak üzere yoklama yapıldıktan sonra üyeler arasından bir başkanla bir başkan vekili ve üç kâtip seçilir. Toplantı bu suretle kongre divanı tarafından idare olunur.

Ç) Genel Kurulun müzakere zabıtları başkan ve başkan vekilleri ve kâtipler tarafından imza edilerek saklanır. Genel Kurul kararları da ayrıca karar halinde yazılarak ayni imza edilerek saklanır.

D) Genel Kurul toplantısında idare kuruluna seçilecek üyelerin hüviyetlerile ana tüzükte yapılacak değişiklikler bir hafta içinde mahallin en büyük mülkiye âmirine bildirilir.

E) Genel Kurulun görev ve yetkileri: Cemiyetler kanununa göre ana tüzüğün tâdil ve tefsiri, sendikanın muamelât ve hesabatının tetkiki, bütcenin tasdiki, idare kurulunun ibrası ve idare kurulu, denetim kurulunu seçmek ve sendikanın feshine karar vermek genel kurula aittir. Karar için mevcut üyenin ekseriyetinin oy vermesi lâzımdır. Karar açık oyla verilir. Her üyenin bir oyu vardır.

II — İdare kurulu: İdare kurulu kongre tarafından gizli oyla seçilir. Yedi kişiden mürekkeptir. Bir o kadar da yedek üye seçilir. İdare kurulu: başkan umumî kâtip, muhasip ve veznedarı kendi aralarından seçer. Umumî kâtip başkan olmadığı zamanlar yerine vekâlet eder.

A) İdare kurulunun görev ve yetkileri: İdare kurulu sendikanın bütün işlerini genel kuruldan aldığı direktif ve program dahilinde çevirir. Ana tüzüğün 4. üncü maddesindeki işlerin gerçekleşmesi için çalışır. Üyenin kayıt ve kabulü, bütcenin hazırlanması ve uygulanması idare kurulunun vazifeleri içindedir. İdare kurulu genel kurulun toplanmasını sağlar.

III — Denetim kurulu: Denetim kurulu her yıl genel kurul tarafından seçilir. Biri başkan olmak üzere üç kişiden mürekkeptir. Başkalarını kendi aralarından seçerler.

A) Denetim kurulunun görev ve yetkileri: Sendikanın hesaplarını kontrol etmek ve bu işlerde idare kurulunun icraatı hakkında genel kurula rapor vermektir.

B) Denetciler her zaman dosyalar, defterler, müsbit evrak ve makbuzların dip koçanları üzerinde incelemeler yapmak ve kasa mevcudunu saymak yetkisini haizdirler. Herhangi bir yolsuzluk gördükleri takdirde tanzim edecekleri raporu bölge çalışma müdürlüğüne bildirirler.

6 — Sendikanın gelir kaynakları: Girişte her yeni üyeden bir lira kayıt ücreti alınır. Aylık aidat elli kuruştur. Teberrular, yapılacak müsamere ve aile toplantıları, balolar, senede bir tertip edilecek piyangonun hâsılatı sendikanın gelirlerini teşkil eder.

7 — Sendikanın feshi: Sendikanın kendi kendisini feshedebilmesi için genel kurul üyelerinin en az üçte ikisinin toplanması şarttır. Bu suretle ekseriyet hasıl olmadığı takdirde dirde üyeler ikinci defa olarak toplantıya çağırılır. Bu davet üzerine toplanacak üyenin sayısı ne olursa olsun fesih keyfiyetinin müzakeresi caizdir. Ancak bu suretle yapılan toplantı ve müzakere sonunda fesih hakkında verilecek kararın da mevcut üyenin üçte ikisinin oyu ile verilmesi şarttır. Bu toplantıda cemiyetler kanununun 31. nci maddesinde yazılı hükûmet komiserinin de hazır bulunması şart olup fesih hakkında verilecek kararlar iki gün içinde mahallin en büyük mülkiye âmirine bildirilir. Sendika feshedildiği takdirde tasarrufundaki malları diğer bir sendikaya, sendika yoksa herhangi bir hayır cemiyetine devreder.

8 — Sendika millî bir teşekkül olduğundan 5018 sayılı kanunun 5 ve 6 ncı maddelerine aykırı bir harekette bulunamaz hiç bir üye de böyle bir hareket için sendika idare kuruluna icbar edemez.

9 — (Geçici Madde) Kongre yeni idare kurulunu seçinceye kadar her iki sendikanın idare kurulu arasından seçilecek yedi kişilik geçici idare kurulu bilfiil idare kurulu vazifesini görürler.

Komünistler vatan haini olduklarına bir delil daha

(Baş tarafı 1 incide)

evvel yapmış olanlar yok değildir. Fakat, hiç birisi denaetlerini hayasızca ilân etmemiştir Şu vaziyete göre diyebiliriz ki, şimdiye kadar alçaklık ve namussuzluk sayılan çeşitli hareket ve hallere bir yenisi daha katılmıştır: Komünistlik.

Komünistliğin, ırksızlık, iftira, yalan, dolandırıcılık gibi gayri ahlâkî saydığımız fena şeylerin hepsinden beter olduğunu da iddia etmekte haksız sayılamayız. Çünkü, suç üstü yakalanan hiç bir hırsızın, mahkeme huzurunda:

"Evet, bu hırsızlığı ben yaptım. İftiharla söylüyorum,, dediği işitilmemiştir. Fakat Thorez, vatan haini olduğunu Fransız parlamentosunda teyid ederken, beyanatında söylediklerini Mecliste de tekrarlamaktan iftihar ve memnuniyet duyduğunu belirtmiş ve kürsüyü yumruklıyarak şöyle haykırmıştır: "Rusyaya karşı harp vukuunda, bu harbi güçleştirmek, hattâ imkânsız hale getirmek için Fransız komünistleri ellerinden geleni yapacaklardır.,,

Meclisteki komünist milletvekillerinin bu sözleri alkışlamaları da gösteriyor ki bütün komünistler Thorez gibi haindirler.

Komünizmi fikir sayanlar ve onlara müsamahakâr davranmak istiyenler bu hâdiseden ibret alsınlar!

Komünist, nerede görülürse kafası ezilecek mel'ündur.

Komünizm, hiç bir memlekette yaşatılmaması zarurî olan bir yılandır.

Grev hakkında resimli anket

İşçileri tanıştırıyoruz

GREV HAKKI VERİLMELİ MİDİR YOKSA VERİLMEMELİ MIDIR?

Okuyucularımızın 10 satırlık yazı ve bir resimle cevap vermelerini bekliyoruz.

4 — Şükrü Çavuşoğlu:

Grev hakkı verilmelidir. Bu suretle işçi iş verenin tahakkümünden kurtularak haklarını alan işçiden işveren daha büyük bir randıman alacaktır. millî istihsal çoğalacaktır.

5 — Ahmet Topçu (Şişe ve Cam İşçileri Sendikası Başkanı)

Dünyada birbirinin mütemmimi olan iki şey yoktur ki, grevle sendika kadar yekdiğerini tamamlamış olsunlar, bana kalırsa sendikaların grev hakkına haiz olup olmamalarına dair anket açılacağına, bu memlekette sendika kurmanın zamanı gelmiş midir, gelmemiş midir? diye bir anket açılmalıydı. Açılan anketin âtide mizah gazetelerine malzeme olmaktan başka bir mâna ifade edeceğine inanmak saf dillikten başka bir şey olur. Bir millet için ordusuz istiklâl olursa grevsiz sendika da olur.

Yaprak tütün işçilerinin bir mektubu

Hürbilek Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne

Geçen hafta sendikamız tarafından gönderilen spor yazısında bulunan resim Salim Taşer'e ait olduğundan gazeteniz yanlışlıkla Şaban Koşar yazmıştır. Bu hafta düzeltilmesini saygılarımızla rica ederiz.

Y. T. B. ve İ. E. İşçileri Send. Spor Kolu Kâtibi

Kayseri Sümer Spor kulübü

Sümer Spor Kulübü

Sümerbank, Kayseri, Bez Fabrikasının en güzel teşebbüs ve muvaffakiyetlerinden biri muhakkak ki Sümer Spor kulübüdür. Kendisile bir konuşma rica ettiğim zaman kulübün enerjik başkan ve fabrikanın makine şefi Bay Muzaffer Tulan bana şunları anlattı:

— 1935 yılında kurulan kulübümüzün gayesi, memleket gençliğini yetiştirmek, bedeni ve bedii inkişaflarını geliştirmektir. Bu gayesini mümkün olduğu kadar yerine getirmeğe çalışan kulübümüzde şu kollar mevcuttur:

Futbol: Kayserinin en kuvvetli takımı olup, başlıca şu muvaffakiyetleri kazanmıştır. Evvelâ takımımız her sene Kayseri şapmiyonu ve gurup birincisidir. Sonra üç, dört defa guruplar arası şampiyonasına yükselmiştir. 1948 Sümerbank takımları arasında yapılan maçlarda birincidir. Gene 1948 yılında İzmire seyahatimizde, tanınmış takımlarla yaptığımız maçlarda takımımız iki galibiyet ve bir beraberlikle ve Nazillide yaptığımız maçlardan da 2 galibiyet kazanarak dönmüştür.

Kuvvetini muhafaza eden takımımızda şu elemanlar mevcuttur: Kaleci: Emin Tarikman, Bekler: Hüseyin Özaykuç, Nusret Acar, Haflar: Fethi Pekesin, Mehmet, Mantık, Sabahattin Erkaplan; Forlar: Rifat Babacan, Nazif Ödemiş, Naci Çetinbaş, Murat Özpoyraz, Sabahattin Tunca. Bunlardan bek Hüseyin Özaykuç takımın kaptan ve antrenörüdür. Beşiktaşlı Bülent, Havagücünden Recep ve Ankaragücünden Muzaffer kulübümüzden yetişmişlerdir.

Atletizm: Bu kolumuz da muntazaman çalışmakta ve yüzümüzü güldürecek muvaffakiyetler elde etmektedir. Meselâ; 1948 yılında 5000 m. 3 cü kategoride Rifat Yıldırım 1 inci ve Rıdvan Ülker 3 üncü olmuşlardır. 5000 m. birinci ka tegoride Rifat Yıldırım 2 ncilik ve Rıdvan Ülker de 4 üncü olmuşlardır. 1948 yılında Sümer Bank umum müdürlüğünün tertip ettiği fabrikalar arası müsabakalarında Rifat Yıldırım 10000 metre birincisidir.

Güreş: Kulübümüz bu milli sporumuza da mühim bir yer vermiştir.. Güreşçilerimiz, Kayseride, her sıklette üstün bir başarı elde etmektedirler.

Yüzücülük: Fabrikada mevcut nizamî ebaddaki havuzda yüzücülerimiz kendi aralarında müsabakalar yapmaktadırlar. yüzme bilmiyenlere yüzme de öğretilmektedir.

Dağcılık ve atıcılık: Av mevsiminde, avcılarımız Kayseri civarında avlanmaktadırlar. 948 sonbahar başlangıcında bir kafile, Toroslarda on beş gün müddetle vahşi hayvan avına çıkmışlar ve muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Yine bu kol atıcılıkta mıntıka şampiyonluğunu elde etmiştir. Kayak takımı da olan kolumuz her gün biraz daha gelişmektedir.

Bu kollardan başka, kulübümüz voleybol, hentbol, tenis v.s. ile de meşgul olmakta ve muvaffakiyetler elde etmektedir. Hentbolda 947 senesinde Ankarada yapılan müsabakalarda takımımız Türkiye dördüncüsü olmuştur.

Muzaffer Tulan

Bunlardan başka, fabrikamız mensuplarının zihnî inkişaflarını ve bedii ihtiyaçlarını sağlamak maksadile kulübümüz, bir ay zarfında altı birinci vizin filmile, iki piyes göstermektedir. Yine memur ve işçilerimiz kulübümüz lokalinde mevcut kütüphane - mizde ve muntazaman getirttiğimiz gazete ve mecmualardan istifade etmektedirler.

Kulübümüz, bütün kollarında gayretle çalışmaktadır. Formamız siyah - beyazdır. Bu sene de işletmelerimiz arasında yapılan müsabakalara iştirak edeceğiz. Gayemiz, bütün fabrika mensuplarının kulübümüzden istifadesini sağlamaktır. Bunu temin için gerek Fabrika, gerek kulübümüz elinden geleni sarfedecektir.

Fikret İ. ALPSU

En Büyük Kuvvet "Birliktir,,

İşçi Arkadaş Sendikaya ÜYE OL

İ. İ. S. BİRLİĞİ

Basıldığı yer LATİF DİNÇBAŞ MATBAASI